

Bilten

- * Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)
- * Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava
 - * Ostale Aktivnost

April 2019

Aktivnosti iz Programa Kontinuirane Obuke (PKO)

Početak i razvoj prekršajnog postupka, izvođenje dokaza u prekršajnom postupku

Dana 2. aprila 2019. godine, Akademija Pravde u okviru PKO, sprovela je obuku na temu "Početak i razvoj prekršajnog postupka, izvođenje dokaza u prekršajnom postupku.

Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja učesnika u pravilnoj primjeni zakonskih odredbi koje se odnose na početak i vođenje prekršajnog postupka, kao i pravilna procena dokaza u prekršajnom postupku.

Tokom ove obuke razmatrana su pitanja kao što su prekršajne odgovornosti, specijalne mere za prekršaje, uslovi za utvrđivanje prekršaja, sankcije za prekršaje, postupak za maloletnike i sudske radnje po prijemu zahteva za pokretanje postupka.

Obuka se uglavnom fokusirala na razradu

zahteva za pokretanje postupka, kako pokrenuti postupak, odluku o pokretanju postupka, prekid postupka, sadržaj zahteva, razloge za zahtev i organe ovlaštene za podnošenje zahteva.

Pored toga, vođenje dokaza, vodeća pravna načela u vođenju dokaza, ispitivanje okrivljenog, ispitivanje svedoka, lica koja su oslobođena obaveze testiranja, pitanja o odlučnim činjenicama i sukob .

Učesnici su imali priliku, kroz praktične slučajeve, raspravljati i rešavati izazove i poteškoće s kojima se suočavaju u svom praktičnom radu.

Korisnici ove obuke bili su sudije osnovnog nivoa – odeljenje za prekršaja, iz različitih regiona Kosova

PRAVO NA IMOVINU– Zajedničko vlasništvo i Suvlasništvo

3. aprila 2019. godine u Peći i 5. aprila 2019. godine u Prištini, Akademija pravde u okviru tekuće obuke uz podršku USAID-a - "Program za imovinska prava - Properti Rihgts Programe" organizovala je sledeće regionalne treninge: "Vlasnička prava: zajedničko vlasništvo, zajedničko imovina i suvlasništvo".

Svrha ovih obuka je bila da se unapredi znanje sudija o zajedničkom vlasništvu i zajedničkom vlasništvu na Kosovu i savremenim trendovima, kao i pravilnoj primeni važećeg zakonodavstva u uspostavljanju imovinsko-pravnih sporova.

U prvom dijelu ovih treninga tretiraju se: Zajedničko vlasništvo prema Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (ZJN) - Značenje i predmet suvlasništva, suvlasnička prava, upravljanje zajedničkim vlasništvom i prestanak zajedničkog vlasništva. Ovaj odeljak se takođe bavi zajedničkim vlasništvom od strane ZPDT-a kao i zajedničke imovine po Kosovskom Porodičnom Zakonu (LFK) - Osnovne karakteristike i razlike u vezi sa zajedničkim vlasništvom, zajedničkom imovinom supružnika, stavkama koje čine zajednička imovina i bogatstvo stečeni radom tokom nastavka braka.

Dok se u drugom delu tretiraju: sredstva stečena ugovorom, novac, predmeti kupljeni na kredit, pokloni koji se daju supružnicima, odgovornost za dugove, upravljanje i raspolaganje zajedničkom imovinom i podela zajedničke imovine supružnika .

Treninzi su bili usmereni na pružanje znanja sudijama o zajedničkom vlasništvu i zajedničkom vlasništvu na Kosovu, kao i sa-

vremenim trendovima, šta čini zajedničko bogatstvo supružnika, njenu pravnu prirodu i šta je posebno bogatstvo supružnika.

Slijedi pregled onoga što je doprinos supružnika u stvaranju zajedničke imovine i kako pravično i legalno odlučivati u sporovima između supružnika kada postoji spor oko zajedničke imovine, kao i nekih tekućih problema u sudskoj praksi na Kosovu.

Takođe, upoznato je sa sudskom praksom nadležnih sudova u vezi sa uspostavljanjem imovinsko-pravnih sporova u skladu sa važećim zakonodavstvom produblivanjem glavnih koncepata izvedenih iz ove prakse.

Objašnjenja su omogućila identifikaciju i razlikovanje ovih oblika imovinskih prava i uspostavljanje srodnih predmeta, a posebno utvrđivanje prava zajedničkih vlasnika, uključujući i pravo na podjelu zajedničkog vlasništva i način podjele.

Takođe je objašnjeno ispravno sprovođenje zakonskih odredbi u slučajevima potvrđivanja doprinosa supružnika zajedničkom vlasništvu supružnika kao jednog od najvećih problema u sudskoj praksi u Republici Kosovo.

Tokom ovih treninga, korišćene su metode parcijalnog teorijskog objašnjenja, zasnovane na slučajevima sudske prakse i praćene interaktivnim diskusijama vođenim od strane stručnjaka, kroz obezbeđeni materijal, analizu i širenje tema, fokusirajući se na pravilnu primenu odredbi. u praksi od strane nadležnih sudova,

kao i kroz objašnjenja zakonskih odredbi o zajedničkom vlasništvu, zajedničkom vlasništvu i zajedničkoj imovini “.

Korisnici obuke u Peći bili su sudije i stručni

saradnici Osnovnog nivoa iz Peći, Đakovice i Prizrena, dok su tokom obuke u Prištini sudije i stručni

Posebna mogućnost istrage

Dana 4. aprila 2019. godine, u Akademiji Pravde, u okviru Programa Kontinuirane Obuke, održana je obuka o "Posebnoj mogućnosti istrage".

Obuka je imala za cilj da se unapredi znanje učesnika o sprovođenju krivičnog postupka i najuspješnija primena zakonskih odredbi koje uređuju sudsku praksu o posebnoj mogućnosti istrage.

Tokom obuke razmatrana je mogućnost posebne istrage koja bi doprinela prevazilaženju nesigurnosti koje postoje u sudskoj praksi, kao što su saslušavanje stranaka u postupku i analiziranje slučajeva kada su dokazi pribavljeni u mogućnosti posebne istrage kao prihvatljivi dokazi za sud, na kojoj se može zasnivati presuda.

Pored toga, razmotreni su i dokazi, ispitivanje i prihvatljivost dokaza koje je pružila posebna

istražna mogućnost, kao i sastav veća u razmatranju ovih dokaza.

Obuka se odvijala u obliku interaktivnih diskusija na kojima su učesnici imali priliku predstaviti izazove i poteškoće s kojima se suočavaju u praksi.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužiocima osnovnog nivoa kao i stručni saradnici.

Sudska etika

Dana 11. aprila 2019.godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke sproveda je obuku na temu "Sudska Etika" za sudije koji nisu završili obaveznu obuku tokom 2018.godine.

Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja učesnika o Kodeksu Profesionalne Etike za Sudije kroz diskusiju i prezentaciju praktičnih slučajeva. Obuka se fokusirala na hipotetične slučajeve, identifikovanje neprikladnog ponašanja i istovremeno razradi odredbi Etičkog Kodeksa za Sudije, naročito komunikacije između stranke i sudije, upotreba društvenih mreža, primanje darova, koji mogu stvoriti percepciju

javnosti o postojanju korupcije u pravosudnom sistemu.

Tokom obuke, naglašeno je od strane trenera i učesnika da sudije treba da budu oprezni i da se ponašaju sa integritetom kako u kancelariji tako i svojim privatnim životima.

Korisnici ove obuke su bili predsednici i sudije svih regiona Kosova.

Krivični postupak prema maloletnicima

Dana 16. aprila 2019.godine, Akademija Pravde u okviru PKO je sprovedla obuku na temu “krivični postupak prema maloletnicima”.

Svrha ove obuke je bila da se unaprede znanja učesnika o karakteristikama i specifičnostima koje se odnose na krivični postupak prema maloletnicima u sukobu sa zakonom.

Tokom ove obuke obrađen je krivični postupak koji se vodi prema maloletniku u sukobu sa zakonom uključujući karakteristike krivičnog postupka prema maloletnicima. Dalje je naglašeno da se ne otkrivaju informacije koje bi dovele do identifikacije maloletnog počinioca, što znači da je krivični postupak koji se vodi prema maloletniku poverljiv kako bi se sačuvala

privatnost i ličnost maloletnika. Takođe posebna pažnja posvećena je pripremnom postupku u okviru kojeg se preduzimaju procesne radnje od strane tužioca za maloletnike uključujući i vreme pripremnog postupka kao i podnošenje predloga od strane tužioca za maloletnike ili odbacivanje krivične prijave.

U popodnevnom delu, obrađen je sudski pregled, karakteristike i specifični elementi koji čine ovu fazu krivičnog postupka koji se vodi prema maloletniku u sukobu sa zakonom.

Korisnici ove obuke bili su sudije i tužioci osnovnog nivoa iz svih regiona Kosova.

Obuka za pravne vještine za tužioce u regionu Mitrovice: Izazovi tužilaca u ovom regionu i novi Krivični zakonik sa posebnim naglaskom na nove odredbe sa zakonskim promjenama

Od 16. do 19. aprila 2019. godine u Draču, Akademija pravde u okviru programa kontinuirane obuke (KO), kao podrška OEBS-u, sprovela je obuku za tužioce iz Mitrovice na temu: Izazovi regionalnih tužilaca Mitrovice i novi Krivični zakonik sa posebnim naglaskom na nove odredbe sa zakonskim izmenama.

Na otvaranju ove obuke prvobitno se obratio regionalni direktor Misije OEBS-a u Mitrovici Ilija Bundaleski, koji je u svom govoru naglasio važnost ove obuke kao što je novi Krivični zakonik i nove odredbe u fokusu, posebno nova krivična djela.

Slijedi govor glavnog državnog tužioca: Aleksander Lumezi, koji je u svom govoru govorio uglavnom o teškoćama u radu i stupanju na snagu Krivičnog zakonika koji ima promene kako u materijalnom tako i u proceduralnom pogledu, kao i nova krivična dela koja su važna za rad tužioca. Tokom njegovog govora posebna pažnja je posvećena koruptivnim radnjama, kaznenoj politici i ulozi tužioca u vođenju istraga i podizanju optužnica. Nakon toga, razgovarao je sa Shikiri Silom, glavnim tužiocem u Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, koji se u svom govoru zahvalio OEBS-u na saradnji, posebno u vladav-

ini prava, podršci u procesu integracije i stalnoj podršci kako u obuci tako i u drugim oblicima. Na kraju audijencije, Laura Pula se obratila tužiocu u Uredu glavnog državnog tužioca, koji je pozdravio organizatore ove obuke, glavnog državnog tužioca, učesnike i Akademiju pravde, a zatim se fokusirao na tačke i ciljeve ove obuke koje zahtijevaju interaktivnost od učesnici.

Tokom ove obuke prvog dana, uglavnom se raspravljalo o izazovima i teškoćama u svakodnevnom radu tužilaca iz regiona Mitrovice od početka posleratnog rada, malog broja tužilaca, zatim nove organizacije tužilaštva u skladu sa zakonom, integracije tužilaca i administrativno osoblje prema Briselskom sporazumu do danas.

U nastavku je takođe naglašena potreba za prevodjenjem tema za koje je bilo izazovno jer je bilo malo prevodilaca, ali uz posvećenost i podršku donatora i KZK-a je uspjelo da poveća broj prevodilaca.

Tokom ove obuke, kao poseban izazov, identifikovan je veliki broj sudija u svim granama, a tužioci su optuženi za pozive sudovima jer imaju vrlo malo vremena za rad u kancelariji za nove slučajeve, budući da je broj tužilaca najveći malim u odnosu na sudije. Nadalje, uprkos ovim izazovima, rečeno je da je posao urađen i da su rezultati postignuti jer su tužioci proveli udvostručene predmete, koji su tokom 2018. godine, 92% optužnica donijeli presudom o kazni.

Nakon ove obuke za naredna tri dana, identifikovane su izmjene i dopune Krivičnog zakonika, ističući da su kazne povećane na veliki broj krivičnih djela, predviđena su nova krivična djela i preformulisani su mnogi članci, razjašnjavanje njihovih odredbi. Posebna pažnja se posvećuje nasilju u porodici, koje je već predviđeno kao krivično djelo, s obzirom da je to vrlo česta pojava u našem društvu. Kao rezultat nalaza istraživanja navedeno je da su najčešći slučajevi ovog fenomena u regionu Uroševca, Mitrovice i Prištine. Elementi krivičnog djela nasilja u porodici dodatno su razrađeni objašnjavanjem šta je fizičko nasilje, psihičko nasilje, seksualno nasilje i ekonomsko nasilje.

Razgovarano je i o ulozi tužioca u procesuiranju ovih predmeta, postupku, pravima žrtve, U okviru ove obuke razrađene su i karakteristike seksualnog uznemiravanja prema Krivičnom zakoniku.

Učesnici su pokrenuli niz pitanja koja predstavljaju poteškoće tužiocima, ukazujući na nedostatak institucionalne koordinacije između tužilaštva i Centra za socijalni rad, te nedostatak

mehanizama za dalji tretman žrtava nasilja kao i počinitelaca nasilja. u porodici itd.

Učesnici su imali priliku, kroz grupni rad i studije slučaja nasilja u porodici, da identifikuju elemente krivičnog dela nasilja u porodici i kako da se nose sa ovim slučajevima prema novom zakonu.

Na kraju ove obuke razrađene su i mjere kojima se osigurava prisustvo okrivljenog u krivičnom postupku tako što se pojedinačno obrađuju pojedine mjere i istovremeno ukazuje na zakonske odredbe. Takođe su izvučeni konačni zaključci o pitanjima koja su posebno identifikovana:

- nepoštovanje Krivičnog zakonika, albanske verzije sa srpskom, na koju se tražilo da se pozove na izvorne odredbe, tj. Na albansku verziju, do usaglašavanja,
- potreba za izradom priručnika o tome kako se nositi sa nasiljem u porodici prema važećem krivičnom zakonu.

Korisnici ove obuke bili su tužioci i administrativno osoblje Osnovnog tužilaštva u Mitrovici.

Postupci u Nezavisnom nadzornom odboru i sudskoj odbrani u sporovima u civilnoj službi u Republici Kosovo

17. aprila 2019. godine, Akademija pravde (PTV) je sprovela obuku o "Postupku u NNOCS i sudskoj odbrani u radnim sporovima u državnoj službi Republike Kosovo".

Svrha ove obuke je bila da se unapredi znanje sudija u vezi sa pravilnom primenom zakona o civilnoj službi Kosova i podzakonskim aktima koji regulišu ovu oblast i sprovođenje odluka Nezavisnog saveta u sudskim postupcima, kao i izbegavanje dilema u vezi sa relevantnim zakonskim odredbama.

U prvom dijelu ove obuke obrađene su: zakonske odredbe za državne službenike; pravne procedure u NNOCS, izvršenje odluka NNOK-a i pravna sredstva protiv tih odluka, kao i procedure u slučaju neprovođenja odluka NNOK-a.

U drugom dijelu obuke, tretirani su: sudski postupci u radnim sporovima u državnoj službi, zahtjevi upravnog sukoba, presude upravnih sukoba i pravni lijekovi u upravnom sukobu, kao i predmeti iz sudske prakse koji se odnose na postupak u pitanjima koja su povezani sa državnim službenicima.

Fokus ove obuke bio je na proceduri koja se sprovodi u Nezavisnom nadzornom odboru Kosova (NNOK) i sudskoj odbrani u sporovima vezanim za rad sa fokusom na civilnu službu Republike Kosovo kada se krše prava državnih službenika. Naglašeno je da postoje dileme i neizvjesnosti u NNOK-u i sudovima u pogledu nadležnosti za odlučivanje o ovim sporovima. Također postoje poteškoće u rješavanju nekih odluka Vijeća, provođenju sudskih odluka i provedbi ustavnih standarda za radno pravo. Prednost ove obuke bila je i analiza odluka i tumačenja o ovoj temi koju su redovni sudovi, Nezavisni nadzorni odbor, Vrhovni sud i Ustavni sud pružili putem razjašnjenja trenera.

Tokom ove obuke učesnici su imali priliku, kroz slučajeve sudske prakse i kroz svoju analizu, razraditi zakonske odredbe koje uređuju sudske postupke u sporovima o radnim sporovima za državne službenike.

Korisnici su bili sudije administrativnog odeljenja Osnovnog suda i Apelacionog suda, sudije civilnih odeljenja opštih odeljenja u osnovnim sudovima i stručni saradnici kao i službenici IOB-a.

Uloga Agencije i proces privatizacije subjekata od strane KAP

Dana 18. aprila 2019.godine, Akademija Pravde u okviru PKO, sprovela je obuku na temu "Uloga Agencije i proces privatizacije subjekata od strane KAP".

Svrha ove obuke bila je da se unaprede znanja sudija o postupku privatizacije subjekata od strane Kosovske Agencije za Privatizaciju kao i ulozi Agencije u procesu privatizacije; verifikaciji i objavljivanju privremenog pobjednika; odobravanje i odbijanje ponude; ponuđači sa zabranama ponuda.

Tokom ove obuke razmatrana je i opšta situacija na Kosovu koja je prethodila potrebi za privatizacijom i adekvatnom i blagovremenom likvidacijom društvenih preduzeća. Takođe obuka je pružila odgovor i na pitanja: Da li postoje proceduralna kršenja od strane KAP, prilikom odobravanja ili odbijanja ponuda? U kom stanju su

bila DP na Kosovu nakon rata, koliko su bili njihovi dugovi? Koji su problemi pravosuđa u rešavanju takvih predmeta?

Takođe su obrađeni i analizirani aktuelni problemi u praksi, boljem upoznavanjem i razumevanjem uloge Agencije u procesu privatizacije na Kosovu. Ove i druge dileme koje su postavili učesnici detaljno su obrađene kroz diskusije učesnika i trenera donoseći odgovarajuće zaključke.

Korisnici ove obuke bili su: Sudije Posebne Komore, sudije osnovnih sudova—civilno odeljenje, pravni službenici i stručni saradnici.

Novi Zakon o Maloletničkoj Pravdi

Dana 18. i 19. aprila 2019. godine, Akademija Pravde podržana od strane UNICEF-a, u okviru Programa Kontinuirane obuke (PKO), održala je dve obuke na temu "Novi Zakon o Maloletničkoj Pravdi".

Svrha ovih obuka je bila da se podstakne službenici policije i tužioci za maloletnike za primenu mera maloletničke delinkvencije kao jedne od najučinkovitijih i najprikladnijih mera za maloletnike u sukobu sa važećim zakonom i zakonskim kriterijima. definisani Zakonom o Maloletničkom pravosuđu za zaštitu svih njihovih prava u skladu sa međunarodnim standardima i ljudskim pravima.

Više pažnje je posvećeno principima Zakona o maloletničkom pravosuđu, pitanju medijacije,

mera različitosti i njihovih vrsta. Razgovarano je io novinama koje su sada prisutne u novom Zakonu o maloletničkom pravosuđu, kao io procedurama koje je potrebno sprovesti kako bi izvršenje bilo pošteno iu skladu sa zakonom.

Metodologija primenjena u obuci kombinovana je s teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama gde su korisnici ove obuke bili informirani o novostima i procedurama koje se primenjuju u slučajevima s kojima se suočavaju prilikom obavljanja profesije.

Korisnici ovog treninga prvog dana bili su tužioc i istražni policajci iz regiona Prištine, Gnjilana i Uroševca, dok su drugi dan bili tužioc i istražna policija iz regiona Prizrena, Đakovice i

Zaštita prava djece u bračnim i porodičnim sporovima

Dana 23. i 24. aprila 2019. godine, Akademija pravde (PKO) je uz podršku UNICEF-a sproveda obuku na temu "Zaštita dječijih prava u bračnim i porodičnim sporovima".

Svrha ove obuke bila je da se unaprijede znanja sudija u pogledu efikasne i djelotvorne zaštite dječijih prava tokom postupka razvoda braka i pravilne primjene zakona u slučaju skrbništva, skrbništva i brige o djeci.

Prvog dana ove obuke obrađivani su principi zaštite prava djece u skladu sa domaćim i međunarodnim zakonodavstvom, kriteriji koje sud postavlja u slučajevima povjerenja djece i principi utvrđivanja alimentacije. Drugog dana obuke tretirane su sledeće: aktivna uloga koju sudovi treba da imaju u ovim sporovima i međunarodno kidnapovanje dece u građanskim postupcima.

U ovoj obuci fokus je bio na porodičnim sporovima i njihovom broju koji se stalno povećava u našim sudovima. Zaključeno je da su bračni i porodični sporovi prilično složeni zbog svoje prirode i da uloga suda u ovim sporovima nije samo recenzent već i istražitelj. Pored analize uloge suda u bračnim i porodičnim sporovima,

otmica djece tretirana je kao problem u 2010. godini, što je zakonski regulisano, što je inovacija za naš pravosudni sistem.

Kroz komparativnu analizu, učesnici su dali preporuke za aktivnu ulogu koju bi sud trebao imati u slučajevima kada su dio postupka maloljetnici. U tom kontekstu, naglašeno je da sudije i ostalo osoblje uključeno u postupke u kojima postoji potreba za zaštitom prava djeteta treba da budu u mogućnosti da profesionalno i primjenjujući najznačajnije domaće i međunarodne standarde djece. zaštita prava po principu najboljeg interesa za maloljetnike, koji princip bi trebao biti najvažniji cilj u svakom slučaju i postupku.

Ova obuka zasnovana na predmetima iz sudske prakse pružila je odgovore na pitanja i dileme kroz analizu domaćeg i međunarodnog zakonodavstva o pitanjima zaštite dječijih prava u porodičnim sporovima.

Korisnici su bili sudije Apelacionog suda, sudije osnovnih sudova, stručni saradnici i službenici organa starateljstva.

Sudska zaštita smetanja poseda i službenosti

Dana 25.aprila 2019.godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke, organizovala je obuku na temu “Sudska zaštita smetanja poseda i službenosti”.

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja učesnika o sudskoj zaštiti smetanja poseda i službenosti.

U prvom delu obuke je obrađen postupak u sporovima zbog smetanja poseda i pravo servituta kao i elementima smetanja poseda i službenosti.

U drugom delu obrađeni su rokovi za sudsku zaštitu u sporovima smetanja poseda i službenosti kao i slučajevi iz sudske prakse u ovim sporovima.

Tokom obuke opširno su obrađeni terorijski i praktični aspekti sudske zaštite smetanja poseda i službenosti. Tokom obuke je naglašeno da u

postupku vođenom u sporovima zbog smetanja poseda, kao posebnog spornog postupka koji je regulisan odredbama Zakona o Parničkom Postupku, sud pruža sudsku zaštitu osobi kojoj je oduzeto pravo vlasništva ili kojoj su nastale prepreke tokom njegove upotrebe. Sa gore navedenim sudskim odredbama moguće je brzo i efikasno vratiti neuredno faktično stanje, gde će ispitivanje slučaja tužbom zbog smetanja poseda od strane suda biti ograničeno samo na utvrđivanje i dokazivanje činjenica poslednjeg stanja poseda i nastalog smetanja.

Korisnici ove obuke su: Sudije Osnovnih sudova i stručni saradnici.

Krivični Zakon i Zakon o Krivičnom Postupku

Akademija Pravde u saradnji sa Američkom Ambasadom (Department za Zakonodavna Pitanja SAD) je 25. i 27. aprila 2019. godine sprovela obuku o "Krivičnom Zakonu i Zakonu o Krivičnom Postupku".

Svrha ove obuke je bila da se korisnici upoznaju sa novim zakonskim odredbama Krivičnog Zakona za njihovu pravilnu primenu u praksi.

Tokom tri dana obuke, razmtrane su izmene zakona kroz analizu koje se odnose na krivična djela protiv komunalnih usluga, krivična djela službene korupcije i krivična djela protiv službene dužnosti i nove odredbe koje su uključene u Krivični Zakon koji je stupio na snagu.

Posebna pažnja je posvećena izmenama koje se očekuju u Zakonu o Krivičnom Postupku, kao što su obavezna odbrana, branilac o javnom trošku, kada odbrana nije obavezna i prava oštećene ili žrtve, odbacivanje krivične prijave, pravo na žalbu, posebne istražne radnje, saslušanje u pretpretresnom postupku, predraspravne izjave i posebne istražne mogućnosti. Razgovaralo se i o novoj odredbi kojom se reguliše suspenzija dužnosnika, javni pristup optužnici i objavljivanje presude, presuda u odsustvu, saslušanje u pritvoru.

Korisnici obuke bili su sudije, tužioci, advokati i zastitnici žrtava iz regiona Prizrena.

Upravljanje vremenom kao predispozicija upravljanje stresom

30. aprila 2019. godine, Akademija pravde u okviru TE, sprovedla je obuku na temu "Upravljanje vremenom kao sredstvo za prevenciju stresa". Svrha ovog treninga bila je da unapredi znanje sudija o upravljanju vremenom kao predispoziciju za upravljanje stresom.

U prvom dijelu ovog treninga obrađene su: Stres faktori, tipovi stresa, znakovi i simptomi upozoravanja na stres. Dok su u drugom dijelu obuke obrađivani: stres na poslu i upravljanje vremenom.

Od samog početka, naglašeno je da je svakodnevni život u savremenom svijetu povezan sa pojavom stresa i njegovih različitih vrsta, posebno kada se radi o vršenju funkcije sudije i tužioca. Stres se predstavlja kao cjelina emocionalnih, tjelesnih i bihevioralnih odgovora na one zahtjeve, izazove i teret kojima je pojedinac podvrgnut u različitim okolnostima rada i života. Generalno, stres je posledica i pokazatelj "impulsa" duhovnog života. Često prisustvo stresa u svakodnevnom životu pojedinca uzrokuje demotivaciju, smanjuje produktivnost, slabi učinak, uzrokuje fizičke mentalne probleme i mijenja ponašanje pojedinca.

Tada je zaključeno da je dobro upravljanje vremenom i određivanje prioriteta potreba od dobrih predispozicija i kontinuirane kontrole stresa kao preduslova za očuvanje zdravlja i dobrobiti pojedinca. Mnogi poznanici ove problematike preferiraju postavljanje granica kao

tehniku sprečavanja negativnog efekta stresa. Utvrđivanje materijalnih i formalnih granica kao i sadržaj emocionalnih granica elementi su sadržaja ove tehnike.

Na ovom treningu se razgovaralo io temi razvoja vještina održavanja zdravlja, njegovanja profesionalnih vrijednosti i održavanja emocionalne i mentalne ravnoteže kao preduslova za uspješnu praksu profesije sudije i tužioca.

Takođe fokus je bio na profesionalnom sagoravanju, ili profesionalnoj potrošnji, moralnoj dekadenciji, i obuci da se odupre i uspešno prevaziđe stresne situacije. Utvrđeno je da uzgoj ohrabrujućeg i stimulativnog duha u radnom okruženju za najkvalitetnije ispunjenje dužnosti utiče na dostojanstveno obavljanje funkcije sudije i tužioca.

Tokom ove obuke korišćene su teorijske metode objašnjenja, zasnovane na studijama slučaja i povezane sa olakšanim interaktivnim diskusijama trenera, kroz analizu i diseminaciju tema, fokusirajući se na implementaciju efikasnih metoda za dobro upravljanje vremenom kao što su predispozicija za upravljanje stresom.

Korisnici su bili sudije i tužioci svih nivoa u Republici Kosovo.

Aktivnosti iz Programa Početne Obuke (PPO)

Aktivnosti koje su sprovedene u okviru Početne Obuke za novoimenovane sudije (VI Generacije)

Prema programu obuke u okviru teorijske obuke, novoimenovane sudije šeste generacije sprovele su ukupno 18 treninga iz modula: Zakon o Krivičnom Postupku Republike Kosova i Krivični zakon.

Iz pod-modula "Dokazi u krivičnom postupku" održano je šest (6) sesija obuke, gde su razmatrana pitanja dokaza i dokaznog materijala, klasifikacija dokaza, okrivljeni, svedoci i njihovi tipovi, neprihvatljivi dokazi, pribavljanje dokaza od veštaka i kontradikcije između njih.

Šest (6) sesija obuke sprovedeno je iz pod-modula: „Početna i druga rasprav i glavni pre-tres“, gde je razmatrano: Određivanje sudije za odlučivanje u predmetu, provera nadležnosti i optužnica, zapisnik o početnom saslušanju, pitanje zaštite i dokaza sporazum o izjašnjavanju o krivici, narušavanje reda i neposlušnost sudskim nalogima, prigovori na odbacivanje optužnice, sudska kontrola i njen tok, konačna riječ i sjednica za vecanje i glasanje.

Iz pod-modula: "Zastarelost", sprovedena su tri (3) treninga i razmatrana su sledeća pitanja: trajanje zastarelosti po Krivičnom Zakoniku, prekid i prestanak zakonske zastarelosti prema Krivičnom Zakonu, apsolutna zastarelost krivičnog gonjenja i zastarelost izvršenja kazne. itd

Iz pod-modula: "Postupak po pravnim lekovima", sprovedena je jedna (1) sesija obuke i novoimenovane sudije su mogle proširiti svoje znanje o: Redovnim pravnim i vanrednim pravnim lijekovima, zahtjevima za preispitivanje postupka, zahtjevima za ublažavanje kazne, kao i zahtjevi za zaštitu zakonitosti.

Jedna (1) sesija obuke je provedena iz modula "Donošenje odluka i komunikacija i podnošenje dokumenata", a fokus je bio na postupku donošenja odluka na raspravi za savjetovanje i glasanje od strane sudskog vijeća, zatvorene sjednice za savjetovanje i glasanje, dokumenti podneseni nakon isteka roka, i dostavljanje dokumenata preko drugih učesnika u postupku.

Takođe iz pod-modula: "Troškovi postupka i imovinsko-pravni zahtev" sprovedena je (1) sesija obuke i riješena su sljedeća pitanja: Odluka o troškovima krivičnog postupka, plaćanje troškova po krivici osobe koja ga je prouzrokovala, naknade i troškovi neophodno za branioca ili ovlaštenog predstavnika, podnošenje prijedloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva, mjere za privremenu odredbu imovinskopravnog zahtjeva protiv trećih lica.

Tokom aprila, novoimenovane sudije su takođe posetile "Carinu Kosova".

Tokom ovog perioda, 8 dana praktične obuke obavljeno je u sudovima prema utvrđenom rasporedu. Početnu obuku prati pet (5) sudije srpske zajednice.

Aktivnosti sprovedene u okviru Programa Početne Obuke za novoimenovane sudije (VII Generacije)

Akademija Pravde, u okviru Programa Početne Obuke za novoimenovane sudije (VII generacije), nastavila je sa realizacijom planiranih aktivnosti u skladu sa utvrđenim planom i programom.

U okviru teorijske obuke organizovano je ukupno 16 treninga iz modula: Građansko, upravno i privredno pravo.

Iz pod-modula: Parnicni Postupak – prvi deo održana su četiri (4) treninga gdje su tretirani: Okoncanje postupka sudskom odlukom, konačna presuda presude i ispravljanje presude, vrste presuda po ZPP, redovni i vanredni pravni lekovi za pobijanje sudskih odluka.

Iz pod-modula: “Parnicni Postupak – drugi deo, održana su (8) sesije obuke na kojima je diskutovano o sledećim pitanjima: Podnošenje

tuzbe prvostepenom sudu, prethodno razmatranje tuzbe, priprema za održavanja glavnog ročista, dokazna sredstva, pribavljanje dokaza, obezbeđivanje tuzbenog zahteva.

Takođe, iz modula "Porodično Pravo" održana su četiri (4) treninga u kojima su novoimenovane sudije razmatrali strukturu krvnog srodstva, pravima i obavezama bracnih drugova razvod braka / postupak za razvod braka i utvrđivanje i osporavanja očinstva i materinstva.

Tokom ovog perioda ostvareno je 9 dana praktične obuke u sudovima shodno utvrđenom rasporedu.

Početnu obuku prate (39) novoimenovane sudije, sedam (7) njih je iz srpske zajednice.

Aktivnosti sprovedene u okviru početne obuke za novoimenovane tužioce

Tokom aprila 2019. godine, u okviru početne obuke za novoimenovane tužioce, sprovedene su aktivnosti praktične obuke.

U ovom periodu, novoimenovani tužioci su proveli (5) dana praktične obuke u odgovarajućem tužilaštvima kako je predviđeno programom obuke.

Dana 5. aprila 2019. je takođe obeležio zvanični završetak dvanaesto mesečne obuke u Akademiji Pravde novoimenovanih tužilaca (VII generacije), 2018-2019.

Početnoj obuci prisustvovalo je 21 novoimenovana tužioca, od kojih su dva iz srpske zajednice.

Izveštaj u vezi posete novoimenovanih sudija (VII generacija) "Carini Kosova"

Dana 23. aprila 2019. godine, Akademija Pravde u okviru Programa Početne obuke organizovala je posetu novoimenovanih sudija (VII generacije) "Carini Kosova".

Svrha ove posete bila je da se sudije upoznaju sa pravnom infrastrukturom, radom, aktivnostima i problemima sa kojima se ova institucija suočava.

U okviru ove posete, ukratko je razrađen istorijat i proces razvoja carine, njena uloga i misija, zakonodavstvo na kojem se sprovode nadležnosti, organizacione strukture i saradnja sa drugim institucijama za sprovođenje zakona.

Dalje, raspravljalo se o praktičnim pitanjima u sistemu krivičnog pravosuđa u oblasti carina, upoređujući relevantne članove Krivičnog za-

konika i Zakona o carini koji regulišu ovo pitanje, predstavljajući trenutne izazove sa kojima se Carina Kosova suočava u ovoj oblasti. U tom kontekstu, diskutovano je i o odgovarajućim načinima saradnje i napretka u cilju uspešne borbe i kažnjavanja negativnih fenomena ove prirode.

Na kraju, predstavljeni su problemi i izazovi sa kojima se suočava Kosovska carina, posebno problemi borbe protiv krijumčarenja, uvođenja narkotika, implementacije i funkcionisanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i sporazuma CEFTA, predviđanja kako će sistem funkcionisati carinjenje u budućnosti nakon pristupanja Kosova Evropskoj uniji i uklanjanje carinskih barijera, gde je, kao što je poznato, oko 70% državnog budžeta popunjeno carinskim prihodima.

Celokupna obuka je sprovedena na interaktivan način među učesnicima i trenerima.

Korisnici obuke su novoimenovane sudije (VII) 2019-2020.

Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava

Pravosudni sistem - struktura i nadležnost

Dana 18. aprila 2019. godine, Akademija Pravede, u okviru Kontinuirane Obuke za osoblje sudova, organizovala je obuku na temu "Struktura i nadležnosti pravosudnog sistema".

Osnovna svrha ove obuke bila je da se unapredi znanje učesnika o nadležnostima, mandatu, planiranju, organizaciji, kontroli i zakonskom okviru za upravljanje administracije sudova.

Tokom ove obuke obrađivanje su upravljanje i liderstvo, razlika između menadžertva i rukovodstva, menadžerskih nivoa, menadžmenta u administraciji pravosudnog sistema, planiranje i donoshenje odluka

Ova obuka je takođe obuhvatila vrste planova u pravosudnom sistemu i njihov zajednički efekat, planiranje ljudskih resursa, budžet, usluge i infrastrukturu, strukturu i sadržaj standardnog plana.

Obuka je sprovedena kroz teorijska objašnjenja i interaktivne rasprave, gde su učesnici imali priliku da postavljaju različita pitanja o pitanjima koja su bila u fokusu obuke.

Korisnici ove obuke bili su administrativno osoblje sudova iz svih nivoa.

Tužilački sistem - struktura i nadležnosti

Dana 19. aprila 2019. godine, Akademija Pravede u okviru Progama Kontinuirane Obuke za administrativno osoblje tužilaštva, organizovala je obuku na temu "Tužilački sistem - struktura i nadležnosti" .

Glavni cilj ove obuke bio je da se unapredi znanje učesnika u vezi sa nadležnostima, mandatom, planiranjem, organizacijom, kontrolom i pravnim okvirom u upravi Tužilačkog Saveta Kosova i Državnog Tužioca.

Tokom ove obuke obrađivano je: Upravljanje i rukovođenje (menadžment&liderstvo), razlika između upravljanja i rukovođenja, nivoa upravljanja, upravljanje u administraciji tužilačkog

sistema, planiranje i donošenje odluka, planiranje ljudskih resursa, budžeta usluga i infrastrukture, struktura i sadržaj standardnog plana.

Obuka se odvijala u obliku interaktivnih diskusija, gde su učesnici imali priliku da predstavljaju izazove i poteškoće sa kojima se susreću u svom svakodnevnom radu.

Korisnici ove obuke bili su: Pravni službenici (uključujući pravne službenike sekretarijata), administrativni službenici i službenici za odnose s javnošću.

Upravljanje radom u administraciji pravosudnog sistema

Dana 24-25.04.2019, Akademija Pravde u okviru programa Kontinuirane Obuke (PKO), organizovala je dvodnevnu obuku na temu "Upravljanje radom u administraciji pravosudnog sistema".

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja o primeni adekvatnih standarda upravljanja i rukovođenja kroz izradu planova, donošenje razumnih odluka i stvaranje okruženja za kreativan i uspešan rad.

Tokom obuke, razmatrana su sledeća pitanja: upravljanje radom i rukovođenje, planiranje rada i donošenje odluka, unutrašnje i spoljašnje radne procese. Razgovarano je i o problemima u pravosudnim upravama, teškoćama sa kojima se

suočavaju službenici tokom vršenja službene dužnosti i ohrabreni su da budu spremni da upravljaju stresnim situacijama i radom pod pritiskom.

Primenjena metodologija je kombinovana sa teorijskim i interaktivnim diskusijama, tokom kojih su treneri podelili svoja iskustva prenoseći svoje znanje za efikasniji rad u skladu sa zakonom.

Korisnici ovog dvodnevnog treninga bili su pomoćnici sudskih administratora, referenti osnovnih sudova i njihovih ogranaka iz svih regiona Republike Kosova.

Modul 2 - Upravljanje radom u administraciji tužilačkog sistema

Dana 26. i 27. aprila 2019. godine, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO) sprovela je obuku na temu: "Modul 2 - Upravljanje radom u administraciji tužilačkog sistema".

Svrha ove obuke je bila implementacija najboljih praksi planiranja, upravljanja i donošenja odluka obavljanjem poslova u skladu sa pravilima utvrđenim na osnovu ciljeva Tužilačkog Saveta.

U okviru ove obuke bilo je reči o upravljanju i vođenju, planiranju i donošenju odluka, unutrašnjim i spoljnim radnim procesima, kao i efikasnosti i odgovornosti administrativnog osoblja.

Tokom diskusije, procenjene su interne procedure i procesi i preporučene su promene i

poboljšanja kako bi se povećala efikasnost rada. Stoga je posebna pažnja posvećena njihovim sugestijama u pronalaženju načina za promenu i poboljšanje.

Drugog dana, učesnici su imali priliku da rade u tri grupe koristeći znanje koje su dobili tokom prvog dana treninga i lična iskustva kako bi otkrili svoje ideje za bolju organizaciju i zaključivanje posla.

Korisnici ove obuke bili su rukovodioci organizacionih jedinica Sekretarijata Saveta (STSK), osoblje jedinice za preispitivanje rada Tužilaštva, pomoćnici administratora, administratori tužioca i rukovodioci pisarnica.

Ostalo aktivnosti

Regionalna konferencija - Podsticanje sudske obuke u Zakonu o Porezima u Sudovima na Zapadnom Balkanu

Od 04. do 05. aprila 2019. godine održana je Regionalna konferencija o Zapadnom Balkanu na temu: Podsticanje sudske obuke u Zakonu o Porezima u Sudovima na Zapadnom Balkanu.

Konferencija se bavila izazovima i dostignućima u oblasti poreznog prava,

privrednog prava i računovodstvenih veština. Pored toga, istaknuti su aspekti obuke u pravosuđu, posebno prioritetne oblasti, učenje na daljinu, trajanje obuke, profil trenera i uticaj evaluacije na obuku.

Drugog dana, učesnici konferencije su posetili Institut za Pravosuđe Bugarske, gde su bili blisko informisani o razvoju treninga, biranju trenera i drugim pitanjima vezanim za obuku.

Na ovoj konferenciji, na poziv Nacionalnog Instituta za Pravosuđe Bugarske, Miglena Tacheva sa Kosova, učestvovala je sudija Ramuš Bradići, koji je svojom prezentacijom predstavio Kosovsku perspektivu u ovoj oblasti.

Završna Konferencija Projekta JUFREX

Od 04-06. Aprila 2019. godine u Sarajevu, održana je Završna Konferencija Projekta "Jačanje Sudske Ekspertize o Slobodi Izražavanja i Medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX)".

Cilj ovog projekta bio je promovisanje slobode izražavanja i slobode medija u skladu sa standardima Saveta Evrope sa posebnim osvrtom na pravosudni ogranak u Jugoistočnoj Evropi.

Na završnoj konferenciji projekta, učestvovala su sve zemlje u regionu, koje su bile korisnice, razgovaralo se o najnovijim događajima ESLJP-a o slobodi izražavanja, o najboljoj sudskoj praksi, regulatornih tela i medijske aktere. Takođe su izveštavane i analizirane sprovedene aktivnosti, kao i iskustva tokom implementacije

projekta, kao i izazovi sa kojima se suočavaju u ovoj oblasti.

Po završetku događaja održan je sastanak Upravnog Odbora, a zemlje korisnice ovog projekta, odnosno Akademije / Pravosudne škole, izveštale su o postignućima, izazovima i ciljevima za budućnost. Takođe, na ovom sastanku je najavljeno da će ovaj projekat trajati naredne tri godine, fokusirajući se na detaljniji tretman potreba identifikovanih tokom prvog projekta.

Učesnici u ovoj aktivnosti iz države Kosova bili su: Izvršni Direktor Akademije Pravde, v.d. Koordinator Programa u AD, sudije, tužioc (istovremeno treneri Akademija) i advokati i predstavnici udruženja medija.

Regionalni okrugli sto: procena obuke u oblasti ljudskih prava za pravne stručnjake—izazovi i primeri dobre prakse

Dana 11. i 12. aprila 2019.godine, u organizaciji Saveta Evrope u Crnoj Gori održan je regionalni okrugli sto na temu: procena obuke u oblasti ljudskih prava za pravne stručnjake –izazovi i primeri dobre prakse ”.

Cilj ovog okruglog stola bio je rasprava o ključnim izazovima procene dugoročnog uticaja obuke u oblasti ljudskih prava od strane nacion-

alnih vlasti u cilju izgradnje profesionalnih kapaciteta sudija i državnih tužilaca.

Tokom ovog okruglog stola pažnja je posvećena primeni članova Evropske Konvencije o ljudskim pravima i slobodama, uključujući i odluke Evropskog suda za ljudska prava u odlukama nacionalnih sudova. Preliminarno, razmotrena je i procena dugoročnog uticaja obuke u oblasti ljudskih prava za sudije i tužioce i dostupnost, pristup i korišćenje alata za obuku u okviru obuke o ljudskim pravima za pravosudni sistem i tužilaštvo.

Korisnici okruglog stola bili su predstavnici centara za obuku, Sudskog Saveta zemalja Balkana kao što su: Albanija, Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Kosovo, Severna Makedonija, i Federacija Bosne i Hercegovine.

<https://ad.rks-gov.net>

**Adresa: Lagja e Spitalit
Ul. "Muharrem Fejza" b.b.
Pristina, Republika Kosova**

**Tel: + 381 38 200 18 660
Fax: + 381 38 512 095
E-mail: infoad@rks-gov.net**